

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

291. An, dum simpliciter cassata fuit prior electio, nulla reddita ratione cur cassetur, an ex vitio personæ electæ, an ex vitio formæ, maneat infamis & ineligibilis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

expressioribus v.g. absque declaratione, ante omnem declarationem. Absque ullo superioris decreto, ministerio vel sententia, &c. dictaque particulis; absque declaratione, aliisque similes intelligi solum de declaratione pœna, tenent Covar. loc. cit. n. 10. Less. l. 2. c. 29. n. 63. Valq. p. 2. q. 96. a. 5. d. 170. c. 4. n. 24. Peyr. loc. cit. Lezan. Rodriq. Lopez, &c. cit. à Pass. num. 627. contra Sylv. loc. cit. Azor. ro. 1. l. 3. c. 7. q. 6. aitque Mol. loc. cit. leges imponentes pœnam ipso facto requirere ad executionem pœnae sententiam, nisi verba luce meridiana clariora contrarium importent.

Questio 289. An is, qui semel rejectus ab electione, seu cuius electio, non ob vitium electionis perperam instituta, aut electorum v.g. excommunicatorum, sed propriam personam electam, semel cassata fuit, maneat deinceps ineligibilis ubique?

1. Respondeo primò: si crimen à persona electi commissum circa ipsam electionem, aut effectum illius, videtur manere ineligibilis, usque dum cum eo dispensetur. Laym. in c. super eo. de elect. n. 2. v. g. qui simoniace curavit se eligi, aut promoveri, de quo q. post hunc 3. item qui per abusum secularis potestatis passus est se eligi, ut habetur c. quisquis. de elect. Verum & tunc vitium fuit ipsius electionis, seu illa perperam instituta. Item cuius cassata electio, quia ante acceptam confirmationem se administrationi pralaturæ intrusit. Laym. loc. cit. juxta c. qualiter. de elect. & gl. in c. n. 8.

2. Respondeo secundò: etiam dum crimen commissum extra electionem, seu independenter ab electione (juxta limitationem tamen dandam q. seq.) semel propterea rejectus manet deinceps ineligibilis, c. super eo. de elect. Fel. in c. super bis. de accus. Sylv. v. electio. q. 14. Miran. ro. 2. q. 23. c. 11. Peyr. in subd. q. 1. c. 31. §. 8. Pass. cit. c. 25. n. 634. licet enim quis per hoc, quòd ob vitium proprium repellatur ab electione non incurrat infamiam juris. c. 1. de excep. gl. Ab. Bald. in c. super eo. b. t. (sententia enim lata per viam exceptionis non infamat; neque enim, dum alicui obijcitur crimen, & probatur excipiendo, ut repellatur ab aliquo actu legitimo, puniri potest pœna ordinariâ, v.g. infamia juris; cum vi talis sententia fati puniatur per repulsam ab actu legitimo) remanet tamen infamis infamiâ facti, propter quam, si infamatus suspendi debet ab officiis habitis, donec se purgavit, argumento c. 2. & c. inter sollicitudines. de purgatione Can. multò magis impediri debet, ne beneficium non habitum acquirat; adeò que ab electione (idem est de præsentatione, collatione, aliâve promotione Pass. n. 635.) repelli, non secus ac testis à testificando, dum ei probatur crimen, propter quod semel rejectus fuit; quòd addo, quia non sufficit probari, electionem ejus semel cassatam fuisse, sed requiritur, ut insuper probentur eam cassatam ob crimen ei probatum, vel sententiatum per sententiam, quæ transferit in judicatum, & non constat de pœnitentia illius rejecti sufficiente. Pass. n. 634. Maléque etiam dicitur, ad repellendum electum à nova electione sufficere quòd probetur infamia absque eo, quòd probeatur crimen; cum nequeat probari infamia facti orta ex ista repulsâ, non probato crimine, seu quòd rejectus fuerit ex tali delicto. Pass. n. 636.

Questio 290. An igitur semel rejectus maneat quoque perpetuò ineligibilis?

1. Respondeo primò: si rejectus fuit ex crimine plene probato, manet ineligibilis, usq; dum infamiam hanc natam ex hac repulsâ, utpote quæ facti est & temporalis, pœnitendo de crimine, ob quod repulsus, aliisque beneficiis sufficienter diluerit, & de hoc confiterit. Pass. n. 637. Laym. tamen in c. super eo. de elect. n. 2. ait: etsi textum juris expressum nullum habeamus, vi cuius talis post plene emendatum & sublatum crimen vetetur denuò eligi, aut promoveri, quia tamen AA. argument. cit. c. super eo. sic docent, ut Abb. in cit. c. n. 4. (extendens idem expressè ad præsentationem & collationem) Host. in sum. cit. de elect. §. si quis eligendus. n. 10. ideo in praxi retinenda est ea doctrina, quòd repulsus ob crimen iterum eligendus, aut promovendus non sit, nisi Superioris dispensatio præmissâ cognitione de præsentati habitate personæ accedat, idque confirmatur ex c. post transl. de renuntiation. ubi: si quis propter criminis conscientiam pralaturæ renuntiavit, aut renuntiare coactus, vel depositus fuit, iterum eligi non potest. Ratio hujus est, quòd per ejusmodi ob crimen commissum, factam repulsam, renuntiationem, depositionem exstigmatio illius non parum gravetur, ut nova electio, aut promotio non ita facile permittenda. Laym. loc. cit.

2. Respondeo secundò: si rejectus fuit ex crimine præsumpto, dum postea purgaverit se, non est à secunda electione repellendus. Pass. ib. Peyr. in subd. q. 1. c. 31. §. 8.

3. Respondeo tertio: si rejectus fuit ob defectum, qui non est crimen, v. g. quia ob circumstantias extrinsecas non expediebat illum tunc, vel pro tali loco eligi, vel confirmari, manet eligibilis pro alio tempore vel loco, ubi cessant dictæ circumstantiæ. Item si rejectus ob infirmitatem, eâ cessante erit eligibilis; in quo casu spectabit ad electum probare, se sanatum, si morbus fuit ex durabilibus, v. g. amentia, aliàs si morbus fuit ex iis, qui durare diu non solent, & non facile curari, spectabit ad excipientem probare morbum adhuc durare. Pass. n. 640. Peyr. loc. cit. Laym. ad c. super eo. de elect. num. 2. citans Rodriq. regular. qq. 10. 2. q. 54. a. 5. Imol. Jo. And. Butrio in cit. c. super eo. & scilicet Theol. mor. tr. 5. p. 5. c. 7. num. 2. & 3.

Questio 291. An dum simpliciter cassata fuit prior electio, nullâ reddidâ ratione, cur cassatur, num ex vitio personæ, num ex vitio formæ, rejectus maneat infamis, & ineligibilis?

1. Respondeo primò: ubi confirmator agit ex iustitia, & medio processu, dum, si oppositum fuit contra personam, & electio cassata, præsumitur ex vitio personæ, & sic rejectus manet infamis & ineligibilis; si verò exceptum fuit solum contra electionem, præsumitur cassatio facta ex vitio formæ, uti etiam, si oppositum fuit contra personam & electionem; cum in odiosis faciendâ sit benignior interpretatio. Abb. & Bald. in c. super eo.

2. Respondeo secundò: dum confirmator agit ex boni viri arbitrio, & principaliter intuitu boni communis, electio jus non acquirente ex electione, uti fieri solet apud plures regulares, ubi ex decreto cassationis non constat de causa cassationis, neque ex processu, qui non formatur, dū confirmatio est arbitraria, neque ex oppositionibus contra personam

sonam electam, utpote quibus talis Superior potest non moveri, & aliunde etiam nullis opponentibus contra personam, ex rationabili causa cassare electionem, tunc inquam praesumi debet electio cassata ex defectu electionis, vel ex motivo non concernente delictum, nisi aliud probetur, Pass. n. 641. qui tamen etiam n. seq. ait, quod in suo Ordine, ubi Provinciales procedentes extrajudicialiter, & ex arbitrio boni viri cassant electiones nullam additam causam; cum saepe non expediat, ut explicent, se cassare electionem vitio personae, utpote quod judicialiter probatum non est, nisi Provincialis expressè dicat se cassare electionem ex vitio non servata forma, vel rehabilitet Electum, non debeant electores eundem amplius eligere, absque eo tamen, quod per hoc repulsus maneat infamatus; cum esse potuerit, ut cassata sit electio ex conditione personae eum non infamante.

Questio 292. An electio cassata vitio electionis noceat electo?

Respondeo negativè: ita expressè *cir. e. super eo*. Excipitur tamen hic unicus casus, dum electio celebrata est in discordia, Electoribus habentibus plures electiones, quibusdam unum, aliis alium eligentibus; cassatis enim illis electionibus, uterque electus pro illa vice, & in ista Ecclesia tantum est ineligibilis, uti & licite inconfirmabilis (ita tamen, ut, si dein alter eorum eligeretur, electio non esset ipso jure irrita, & si confirmaretur, confirmatio esset valida, Pass. n. 645.) ob vitandum scandalum & discordiam, *c. super eo*, & *c. consideravimus. de elect.* ibidem Abb. n. 1. Burrio n. 9. Sigisf. à Bon. *dub. 96. n. 4.* nisi dein unus eorum unanimiter eligeretur; cessat enim tunc causa prohibitionis, *c. cum cessante. de appel. & l. generaliter. de sacrosanctis Eccl.*

2. Addendus tamen & alter casus, dum nimirum electio vel promotio irrita vel cassata fuit, non ob aliud vitium personae, sed ob intercedentem simoniam, ita ut vel hoc ipso electus vel promotus reddatur incapax illius, & etiam alterius beneficii, *c. super eo. de elect.* Laym. *ibid. n. 1.* idque etiam, licet simonia intervenerit, electo aut proviso ignorante, adeoque sine culpa illius, praeterquam si accedat dispensatio, Laym. *ibid. n. 3.* citans *c. 1. causa. l. 95. c. nobis. de simon. c. penult. de electione. & seipsum Theol. mor. l. 4. r. 10. c. ult. §. 7. n. 73.*

Questio 293. Num valida sit, & licita electio extranei, seu qui non est de gremio Capituli, vel conventus, aut respectivè de civitate, & dioecesi, provincia?

Respondeo ad primum: per se & de jure communi, si aliud non obstat, valida est, & confirmanda electio extranei facta à majori parte, *c. cum inter. h. t. ibidem gl. Barb. n. 2. & 6. Innoc. n. 2. c. cum nobis. c. in causis. de elect.* D. Th. 2. 2. q. 63. a. 2. ad 4. Felin. in *c. sicut tuus. de simon.* Garc. *de benef. p. 7. c. 9. n. 5.* Pass. *cit. c. 25. n. 649.* secus est, ubi speciale statutum, vel consuetudo habet, ut electio extranei sit ipso facto irrita, vel etiam ad instantiam alicujus cassanda; sine dubio enim tunc talis electio irrita erit, aut irritanda, Pass. *loc. cit.* nisi fortè ex eo, quod statutum tale, vel consuetudo ordinetur in utilitatem, & favorem eorum, qui sunt de gremio, hi huic juri suo renunciare possunt, eodem statuto vel consuetudine id non prohibente; tunc enim eligendo extraneum, huic juri & favori suo renunciare cen-

sentur, proindeque talis electio tenet, Abb. *ad c. nò pro defectu. de elect. cit. à Pass.* aut etiam, nisi in tali lege vel consuetudine dispensatum fuerit, quod possit inferiorem Papam, si auctoritate Apostolica firmata non sit, & vel maximè Capitula generalia regularium, utpote quibus, uti competit ferre leges, & lras, aut etiam consuetudines abrogare, ita etiam in iisdem dispensare docet Pass. n. 656. contra Sigisf. *loc. cit. n. 4.* Rebuff. in *praxi. r. de dispens. cum regul.*

2. Respondeo ad secundum: ceteris paribus, putata, scientia, prudentia, experientia regendi, bonitate morum, aliisque, quae ad officia Ecclesiastica necessaria sunt, etsi non sit injustitia, eligere extraneum, aut ei conferre beneficium praeter inraero, minus tamen decens & honestum est; sed quod, qui de gremio, vel dioecesi, utpote magis notus, adeoque talis, de cujus idoneitate securius cognosci potest, Abb. in *c. scriptum. de elect. Armil. v. electio. n. 22.* (ubi illud incidenter notandum ex Sigisf. de Bononia, *loc. cit. n. 3.* Pass. n. 651. tutius eligi dignum, de cujus idoneitate, & dignitate certò constat, quam digniorè, de cujus majore dignitate habetur solum probabilitas) meliusque noscens suos, & regulariter magis diligens Ecclesiam & communitatem, cujus jam ante membrum erat, quam extraneus, feliciterque gubernaturus, bonumque Ecclesiae impensius curaturus, & facilius ad residentiam inducendus rectè praesumatur, *c. nec emeritis. c. nullis in vitiis. dist. 61. D. Th. loc. cit. Abb. in c. bone. 4. de postul. n. 16. Pass. n. 650. & 652.* Atque ita haec conditio; esse de gremio, vel esse ejusdem dioecesis, ad hoc, ut hinc praefertur quis alteri non nudè secundum se consideranda est; sed quatenus ex ea speratur major utilitas Ecclesiae, cui providendum est; vel etiam spectatur majus quoddam illius meritum, ortum ex eo, quod Ecclesiae isti jam deserviverit, laborisque pro ea perpressus sit, Pass. n. 653, ubi etiam ait, dictam majorem honestatem locum quidem etiam habere in regulis, si loquamur de extraneo respectu conventus vel provinciae (nam à tota religione extraneus est ineligibilis ad illius praelaturas) solum cum proportionem aliquam; cum alias qui eandem religionem profitentur, licet in distantissimis provinciis & Conventibus habitent, constituent velut unam dioecesim, & vivant quasi sub uno Episcopo, majore unione specialium legum, quam clerici alii diversarum dioecesium inter se conjuncti.

Questio 294. An Superior, ad quem vel jure ordinario, vel ex devolutione pertinet conferre beneficium, vel praelaturam, possit illam conferre extraneo?

Respondeo primò: licet beneficia conferre originariis & filiis patrimonialibus, tam ab Ordinario quam Papam, honestissimum sit & aequissimum, concernatque id ipsum bonum publicum, Lott. *l. 2. q. 39. n. 26.* de quo vide etiam Card. de Luca. *de benef. d. 69. n. 12.* & Corrad. *l. 2. c. 10. n. 38. 41. 43.* quantum est de se & de jure communi, omnibus aliis habilibus undecunque sint, beneficia conferri possunt, *c. ad decorem. de institut. & gl. ibi v. undecunque. & Abb. n. 4. Castrop. de benef. d. 4. p. 9. n. 1.*

Respondeo secundò: ubi adest lex (quales tamen leges, & quilibet alia statuta saecularia, ut effectum habeant, debent à Papa approbari; alias enim eorum dispositio non tenet, utpote in materia Ecclesiastica, & contraria juris communis dispositioni, Castrop. *loc. c.*) vel consuetudo id prohibens, Super-